

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Vårdcentralen Planteringen

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2022-12-07

Datum

Region Skåne

Ort

Magnus Tufvesson och Åsa Boström

Inspektörer

Styrkor

- Den lilla enheten med brett allmänmedicinskt patientklientel, där man beskriver korta beslutsvägar och gott arbetsklimat.
- Erfaren ledning som är insatt i ST-utbildningens villkor med utvecklingsintresse.
- SR-funktion som är välfungerande och ger ett gott/nära stöd till verksamheten.
- Handledargrupp med stor kompetens och erfarenhet av allmänmedicinskt arbete.

Svagheter

- Låg bemanningsgrad av specialister som ger en sårbarhet avseende ST-handledning.

Förbättringspotential

- Se över de lokala individuella utbildningsplaner och låt dem vara levande dokument under hela ST-tiden. Tag stöd av SR för att tydligare skriva ner hur man jobbar med kopplingen mellan mål-metod-utvärdering om olika kompetenser i utbildningsplanen.
- Fortsätt arbeta med att kontinuerligt kompetensvärdera. Öka användningsgraden av strukturerade kompetensvärderingsinstrument som Mini-CEX, DOPS, CBD, "360 grader-värdering" mm. Besluta lokalt på enheten hur man ska arbeta med etablerade strukturerade utvärderingsinstrument.
- Fortsätt det aktiva arbetet med att öka anställningsgraden specialister/handledare då schemat för närvarande är sårbart avseende närvaron av handledande specialister.
- Låt ST-läkaren träna ledarskapskompetenser och kommunikativa kompetenser. Tex genom att hålla i möten, undervisa hela enhetens personal, vara delaktig i avkilesearbetet och auskultera med ledningen. Ge strukturerad återkoppling på de kompetenser som tränas.
- Se över läkarmöten och internutbildning, tex genom att få möjlighet att få delta på annan vårdcentralers läkarmöten. Här kan ST-läkaren gärna få träna på att leda och presentera med strukturerad återkoppling enligt ovan.
- Öka möjligheten för ST-läkaren att handleda under handledning, tex genom att handleda yngre läkarkollegor, studenter mm. Ge strukturerad återkoppling på detta och överväg arbete med videoinspelningar av handledningen.
- Informera gärna hela personalgruppen vad en ST-tjänst innebär och dess olika delar. Tag stöd av SR vid behov.
- Ge ST-läkaren möjlighet att vara del av en större lokal ST-grupp, tex genom samverkan med närliggande vårdcentral.

- Låt ST-läkaren göra sidotjänstgöring på annan större vårdcentral för att se en större bredd av det allmänmedicinska patientperspektivet i vården.
- Vidareutveckla läkarmöten så innehållet riktas än mer mot medicinsk forskning och dess tillämpning i den allmedicinska verkligheten.
- Låt gärna ST-läkaren arbeta med temaveckor där man kan ha ökat fokus på vissa sjukdomar, symtom och behandlingar. Tex diabetes, blodtryck, kirurgia minor, injektioner mm.
- Se över schema så man bokar in "sit-in" regelbundet för ST och handledare. Möjliggör även för ST-läkaren göra "sit-in" med handledaren och träna på att kompetensvärdera handledaren. Nyttja etablerade kompetensvärderingsdokument i samband med detta.
- Fortsätt det goda arbetet med regelbundna träffar mellan enhetschef, ST-läkare och handledare halvårsvis för att följa upp ST-utbildningen på enheten.
- Tydliggör arbetet med sidotjänstgöring avseende förberedelse och uppföljning. Ge ST-läkaren möjlighet att återkoppla nyvunna kunskaper från sidotjänstgöringen, tex genom föreläsning för läkargrupp eller annan personal efter sidotjänstgöring.

STRUKTUR

A Verksamheten

Vårdcentral i regionregi som ingår i region Skånes Hälsoval. Ca 3800 listade. Blandat och brett patientklientel i mångkulturellt område. BVC med familjecentral i närliggande fastighet och SäBo knutet till enheten. Väl anpassade och utrustade lokaler. Regionala riktlinjer som beskriver ST-tjänstens upplägg finns tillgängliga.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

På vårdcentralen finns 2 specialister med tjänstegrad motsvarande 1,4. Utöver detta har man även 1 stafettläkarlinje. För närvarande finns 1 ST-läkare, 2 vik leg läk med sikte på BT. Vårdcentralen är bemannad med övriga kompetenser som krävs för att bedriva verksamhet inom hälsovalet. Sittande handledning schemalagd 1 timme varje vecka och goda möjligheter till löpande instruktioner under det vardagliga kliniska arbetet. SR erbjuder HL-utbildning 1-2 gånger per termin.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Väl anpassade lokaler med adekvat utrustning för att utbilda specialist i allmänmedicin. ST-läkaren har tillgång till egen funktionell arbetsplats. Man har via SR-funktionen och regionen tillgång till medicinskt bibliotek, vetenskapliga tidskrifter och vårdprogramsdokument inkl Medibas online.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Individuell utbildningsplan finns och bedöms uppfylla kraven. Man kan ytterligare förtydliga utbildningsplanen gällande hur delmål skall utvärderas/följas upp. Årlig rapport görs av handledare och ST-läkaren till SR. ST-läkare deltar regelbundet i vårdcentralens jourarbete dagtid samt deltar i jourarbete vid gemensam kvälls/helgmottagning i Helsingborg. SR utgör ett funktionellt och tydligt stöd till ledningen, handledare och ST-läkare. Enheten har vid inspektionen vikarierande leg läkare med sikte mot BT som får handledning och instruktioner regelbundet enligt ST-modell men man har ej individuella utbildningsprogram

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Sittande handledning en timme per vecka är inplanerad i schemat. Den fortlöpande bedömningen görs över tid och utvärderingen görs med etablerade utvärderingsinstrument enligt regionens rekommendationer. Se över hur ni kan öka nyttjandet av etablerade kompetensvärderings-instrument/metoder för ST i ert vardagliga arbete med tex Mini-CEX, DOPS, 360 grader, videoinspelningar. Sidotjänstgöring följs ffa upp i efterhand, översyn av förberedelse inför sidotjänstgöring rekommenderas enligt "förbättringspotential".

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Tid finns avsatt för självstudier och respekteras i schemalaggningsen. ST-läkaren beskriver inga svårigheter gällande ledighet för kurser. Regionen erbjuder gemensam ST-utbildning som samordnas av SR.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Regionen erbjuder utbildning i vetenskapligt arbete och vetenskaplig handledare. Förutsättningar för kvalitetsarbete finns och man har påbörjat planering för denna. ST-läkare och handledare för regelbundna samtal kring kvalitetsarbete och man jobbar på läkarmöten med MedRave som uppföljningsinstrument av det lokala medicinska arbetet på enheten.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

På Planterings vårdcentral finns goda förutsättningar att träna, och utveckla, ledarskapskompetens. Man beskriver en god återkopplingskultur bland all personal. Vi rekommenderar att ledarskapsträningen tydliggörs och planeras in mer konkret för ST-läkare i det individuella utbildningsprogrammet. Detta kan handla om att leda sig själv samt leda mindre team och grupper men även andra delar som ingår i ledningens uppgifter på enheten. Gå tillsammans igenom hur handledning, värdering och återkoppling av denna kompetens genomförs lokalt. ST-läkare rekommenderas få träna handledning av studenter och yngre läkarkollegor samt undervisning av olika grupper på vårdcentralen och få strukturerad återkoppling på detta. Den löpande återkopplingen inom nedanstående kompetenser kan utvecklas ytterligare lokalt i samråd mellan handledare och ST-läkare. Åtgärder rekommenderas. Regionen erbjuder deltagande i FQ-grupp för inomprofessionell reflektion.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.